

Öğretimsel videoların hemşirelik beceri eğitiminde kullanımı**The use of instructional videos in nursing skills training**Esra Akın Korhan¹ Çağatay Üstün²¹İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye²Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Sayın Editör,

Hemşirelik mesleği, bilişsel, psikomotor ve tutumsal davranışların kazandırılması gereken bir meslektir (1). Bu bağlamda, hemşirelik eğitimi öğrencilere belirtilen rolleri kazandıracak yeterlilikte bilişsel, duyuşsal ve psikomotor öğrenme alanlarını kapsayan bir eğitim sistemini ve yenilikçi uygulamaların kullanılmasını gerektirmektedir (2). Bu doğrultuda psikomotor beceri eğitimi günümüzde gösterme yöntemi ve beceri listelerinin kullanılması gibi geleneksel yöntemlerin yanı sıra gerçek klinik senaryolar, rol oynama, video gösterimi, simüle hasta ve standardize hasta gibi yöntemlerin kullanılması ile daha etkin bir biçimde yürütülmektedir (3). Teknoloji beceri eğitiminde daima önemli bir rol oynamıştır. Teknolojinin bir unsuru olan videolar, hemşirelik öğrencilerinin beceri öğrenmesini kolaylaştırmaktadır (3). Eğitim-öğretim ortamlarında öğretimsel videoların kullanımı pedagojik bir araç olarak tanımlanmakta ve teori ile uygulamayı birleştirdiği düşünülmektedir. Öğretimsel videolar görüntü ve sesin aynı anda öğrenciye verilmesi ile hem bilgi deposu hem de iyi bir gösteri aracı olarak iki yönlü iletişim ortamı sağlamaktadır. Öğretimsel videoların eğitim-öğretim ortamlarında kullanılması bilişsel fayda (çok ve iyi öğrenme, bellekte tutma, hatırlama), psikolojik fayda (motivasyon, öğrenme zevki) ve bilgileri görselleştirme kolaylığı gibi etkileri vardır. Öğrenme süreci içerisinde video kullanımı, öğrenciler tarafından anlamlı zihinsel etkinlikler oluşturmaya ve yorumlama, kritik düşünme, problem çözme becerileri gibi bilişsel yeteneğin öğrencilerde gelişmesine yardımcı olmaktadır. Ayrıca, eğitim materyali olarak video kullanımı öğrenci motivasyonu üzerinde pozitif bir etkiye sahiptir (4).

Tüm bu bilgiler ve gerekçeler ışığında İzmir Katip Çelebi Üniversitesinde hemşirelik öğrencilerinin psikomotor beceri eğitimlerinde video destekli öğretim yöntemi kullanılmaktadır. Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı öğretim elemanlarımız tarafından psikomotor beceri eğitimi verilen her bir beceri için işlem adımları doğrultusunda tüm uygulamaların video çekimleri yapılmıştır.

Her bir psikomotor beceriye ait ilgili teorik bölüm anlatıldıktan sonra söz konusu becerinin uygulandığı video görüntüsü öğrenciye gösterilmiş ve daha sonrada izleyebilmeleri için öğrencilere verilmiştir. Bu aşamalarından sonra eğitimci tarafından beceri laboratuvarında söz konusu becerilerinin öğretimi gerçekleştirilmiştir. Öğrencilere hem öğretimsel video destekli hem de demonstrasyon yönteminin birlikte kullanıldığı bir öğretim stratejisi ile psikomotor beceri kazandırılmıştır. Bu yenilikçi yaklaşımın ise öğrencilerin psikomotor beceri gelişimlerini olumlu yönde etkilediği ve becerilerine ilişkin bilgi düzeylerini arttırdığı görülmüştür.

Bu konuyu etik açısından ele aldığımızda, hemşirelik lisans eğitim programı içerisindeki psikomotor becerinin geliştirilmesi çalışmalarının önemli bir yeri olduğu düşünülmelidir. Özellikle görev-merkezli (deontolojik) anlamda değerlendirdiğimizde, bir hemşirelik öğrencisinin edinmiş olduğu bilgi birikimini belli eğitim modelleriyle uygulamaya çalışması, onun mesleğinde daha az hata yapan ve mesleğini severek yapmasını destekleyen bir yönü ortaya çıkarabilir. Böylece hemşirelikte bilgi, beceri ve karar vermenin bir arada değerlendirilmesiyle (5) karar vermenin kolaylaşacağını ve bunun da tıbbın temel etik ilkelerinden olan "yarar sağlama" konusuna olumlu bir katkıda bulunacağını düşünebiliriz. Bir hemşirelik öğrencisinin alacağı bilişsel, duyuşsal ve psikomotor beceri eğitimi, onun profesyonel meslek yaşantısını geliştirir, mesleki suistimallerin önüne geçer, mesleki etik ve ahlâki sorumluluklarını pekiştirir.

Kaynaklar

1. Terzioğlu D, Kapucu S, Özdemir L ve ark. Simülasyon yöntemine ilişkin hemşirelik öğrencilerinin görüşleri. Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Dergisi 2012;16-23.
2. Görüş S, Bilgi N, Bayındır SD. Hemşirelik eğitiminde simülasyon kullanımı. Düzce Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi 2014;4(2):25-9.
3. Mete S, Uysal N. Hemşirelik mesleki beceri laboratuvarındaki psikomotor beceri eğitiminin öğrenci ve eğitimci tarafından değerlendirilmesi. Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi 2010;2:28-38.
4. Pekdağ B. Kimya Öğreniminde Alternatif Yollar: Animasyon, Simülasyon, Video ve Multimedya ile Öğrenme. Journal of Turkish Science Education 2010;7(2):79-110.
5. Evans RJ, Donnelly GW. A Model to describe the relationship between knowledge, skill, and judgment in nursing practice. Nursing Forum 2006;41(4):150-7.

Yazışma Adresi: Esra AKIN KORHAN

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

Makalenin Geliş Tarihi: 28.07.2015 Kabul Tarihi: 25.08.2015